

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8Cdo/108/2018
Identifikačné číslo spisu:	2313206172
Dátum vydania rozhodnutia:	29.10.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Oľga Trnková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:2313206172.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ M. F., narodeného Y., bývajúceho v U., 2/ K. F., bývajúceho v U., 3/ M. F., narodeného Y., bývajúceho v U., zastúpených JUDr. Vojtechom Zuzákom, advokátom v Galante, Mierové námestie 4, proti žalovanému F. Q., bývajúcemu v U., zastúpenému JUDr. Jánom Boškom Boškovičom, advokátom v Galante, Mierové námestie 1, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 10 C 58/2013, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. januára 2018 sp. zn. 26 Co 20/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcom priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta rozsudkom z 19. septembra 2016 č. k. 10 C 58/2013-127 určil, že žalobca 1/ a nebohá A. F. boli v čase jej smrti bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti vedenej na LV č. XXXX, evidovanej na Správe katastra U. a to X-izbového bytu č. X, na druhom poschodí, vo vchode XX, v bytovom dome súpisné číslo XXX, parcela č. 1172/1, nachádzajúceho sa v U., katastrálne územie U. a podielu na spoločných častiach, spoločných zariadeniach domu v 279/1000-inách, ako aj spoluvlastníckeho podielu na parcele č. 1172/1-zastavaná plocha a nádvoria vo výmere 622 m², parcela č. 1172/2-zastavaná plocha a nádvoria vo výmere 14 m² v 279/1000-inách katastrálneho územia U.. Žalobcom priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Trnave uznesením z 30. januára 2018 sp. zn. 26 Co 20/2017 odvolanie žalovaného odmietol (§ 386 písm. d/ CSP) a žalobcom priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. V odôvodnení uviedol, že žalovaný prostredníctvom svojho advokáta podal v zákonnej 15-dňovej lehote odvolanie, ktoré neobsahovalo žiadne konkrétne odvolacie dôvody (tzv. blanketové odvolanie). Podľa § 373 ods. 1 CSP vo všeobecnosti platí, že ak odvolanie nemá náležitosti treba odvolateľa vyzvať na ich doplnenie. To však neplatí, pokiaľ odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody. Na doplnenie týchto dôvodov súd podľa jasného ustanovenia § 373 ods. 1 druhej vety CSP nevyzýva. Citovaným ustanovením bola prekonaná staršia judikatúra k § 205 a § 209 OSP. Správne preto postupoval súd prvej inštancie, keď odvolateľa nevyzval na doplnenie jeho odvolania došlého 14. decembra 2016. Napadnutý rozsudok bol žalovanému doručený 29. decembra (správne malo byť

uvedené 29. novembra) 2016, odvolacia lehota uplynula 14. decembra 2016. K doplneniu odvolacích dôvodov podaním žalovaného doručeného súdu prvej inštancie 4. januára 2017 tak došlo po uplynutí odvolacej lehoty, takže na ne podľa citovaného ustanovenia nemožno prihladiť. V dôsledku toho uzavrel, že odvolanie žalovaného bolo podané bez toho, aby v ňom boli uvedené odvolacie dôvody. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal dovolanie žalovaný. Podľa jeho právneho názoru sa mu nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Mal za to, že ním podané odvolanie bolo podané dôvodne, nakoľko obsahovalo odvolacie dôvody ako i odvolací návrh. Pokiaľ bol súd toho názoru, že odvolanie obsahovalo vady, mal ho v zmysle § 373 ods. 1 CSP vyzvať na doplnenie, resp. aby odstránil vady odvolania. Tiež rozporoval nárok žalobcov na náhradu trov odvolacieho konania, pretože títo sa k odvolaniu nevyjadrili a žiadne trovy odvolacieho konania im ani nevznikli. Rozhodnutia súdov nižšej inštancie sú podľa jeho názoru tiež nedostatočne odôvodnené najmä po právnej stránke. Súd sa nezaoberali viacerými dôkazmi a preukázanými skutočnosťami, čo malo za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Preto na ne v dovolaní opätovne poukázal.

4. Žalobcovia navrhli dovolanie v zmysle § 447 písm. d/ a f/ CSP odmietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolacích (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Procesné účinky teda dovolanie vyvolalo po tomto dni. Podmienky, za ktorých možno podať dovolanie (a účinky vyvolané podaním dovolania), bolo preto potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa.

7. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (pozri napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. Naznačenej mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. V danom prípade žalovaný vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP a súčasne § 421 CSP.

9. Dovolací súd je viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ustanovenie § 420 CSP formuluje jednak prípustný predmet, a to vymedzením, proti akým rozhodnutiam je dovolanie prípustné (vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí). Pre prípustnosť dovolania je ďalej potrebné, aby tieto rozhodnutia trpeli niektorou z väd zmätočnosti uvedených v § 420 CSP; tieto budú relevantné len vtedy, pokiaľ trvajú aj v priebehu dovolacieho konania. Vady zmätočnosti sú zároveň dovolacím dôvodom podľa § 431 CSP.

11. V danom prípade žalovaný uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Právo na spravodlivý súdny proces je jedným zo základných ľudských práv a do obsahu tohto práva patrí viacero samostatných subjektívnych práv a princípov. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

13. K žalovaným tvrdenému porušeniu práva na spravodlivý proces malo dôjsť tým, že odvolací súd jeho odvolanie odmietol z dôvodu, že nemalo náležitosti podľa § 363 CSP, pre ktoré nebolo možné v konaní pokračovať.

14. Z obsahu spisu vyplýva, že rozsudok súdu prvej inštancie bol žalovanému (jeho právnomu zástupcovi) doručený 29. novembra 2016 (č. l. 133 spisu). Odvolanie proti nemu podal na súde prvej inštancie 14. decembra 2016, t. j. posledný deň 15-dňovej zákonnej odvolacej lehoty v znení: „...proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č. : 10C 58/2013, zo dňa 19.9.2016, ktoré bolo môjmu advokátovi doručené dňa 29.11.2016, z dôvodov podľa § 365 ods. 1, písm. b/, d/, e/, f/, h/ CSP. Na podrobnejšie dôvody prosím, aby mi bola poskytnutá aspoň 20 dňová lehota tak pre náročnosť predmetnej, odvolaním napadnutej veci, ako aj vzhľadom na Veľké sviatky všetkých kresťanov a Židovský sviatok Chanuka, ktorý sa tento rok začína už 8.12.“ Na základe uvedeného a v lehote zdôvodneného odvolania navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 zrušil, vyslovil právny názor a celú vec vrátil súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Podaním doručeným Okresnému súdu Galanta 4. januára 2017, t. j. po uplynutí odvolacej lehoty a označeným ako „Dôvody odvolania odporcu proti rozsudku“ tvrdil, že medzi základné a závažné pochybenia súdu prvej inštancie bolo nerešpektovanie právoplatného rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 25 C 174/2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11 Co 274/2010, keď mal súd prvej inštancie vychádzať z právneho názoru NS SR z 13.10.2009 sp. zn. 5 Cdo 120/2009, ktorý uvádzal, kedy ide o prekážku rozsúdenej veci (res iudicata). Toto tvrdenie zodpovedá odvolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a/ CSP, ktoré ustanovenie v odvolaní doručenom súdu prvej inštancie 14. decembra 2016 neuvádzal. Ďalej uviedol, že o poslednom pojednávaní nevedel, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutia súdov nižších inštancií zrušil a vec vrátil súdu prvej stolice (prvej inštancie) na ďalšie konanie. Odvolací súd odvolanie žalovaného následne odmietol uznesením z 30. januára 2018.

15. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

16. Podľa § 354 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

17. Podľa § 365 CSP odvolanie možno odôvodniť len z taxatívne stanovených dôvodov (uvedených pod písm. a/ až h/ ods. 1 a ods. 2) a podľa ods. 3 tohto ustanovenia odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

18. Podľa § 373 ods. 1 CSP ak odvolanie obsahuje odstrániteľné vady, súd prvej inštancie vyzve odvolateľa, aby chýbajúce náležitosti doplnil, a poučí ho o následkoch neodstránenia väd odvolania. Súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov.

19. Súd vyzve odvolateľa na odstránenie väd odvolania uznesením, v ktorom uvedie, ako ho treba doplniť alebo opraviť, určí na tento úkon lehotu nie kratšiu ako desať dní (§ 129 ods. 1, 2 CSP). Súčasne odvolateľa poučí o následkoch neodstránenia väd, spočívajúci v odmietnutí odvolania podľa § 386 písm. d/ CSP.

20. Podľa osobitných pravidiel však postupuje súd vo vzťahu k odvolacím dôvodom, ktoré sú podľa §

363 CSP obligatórnou náležitosťou odvolania, lebo na doplnenie odvolacích dôvodov odvolateľ nevyzýva. To platí aj v prípade, ak odvolanie žiaden odvolací dôvod neobsahuje. Samotné odvolacie dôvody (a dôkazy na ich preukázanie) môže odvolateľ meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP). Zmenou odvolacích dôvodov treba rozumieť situáciu, keď odvolateľ (dodatočne) uvedie iné (pôvodne neuvedené) odvolacie dôvody a doplnením odvolacích dôvodov situáciu, keď odvolateľ uvedie aj iné odvolacie dôvody, okrem už uvedených odvolacích dôvodov.

21. Ako z odvolania žalovaného vyplýva, toto uvádzalo okrem všeobecných náležitostí podania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje (rozsudku Okresného súdu Galanta č. 10 C 58/2013 z 19.9.2016), v akom rozsahu sa napáda (v celom rozsahu), čoho sa odvolateľ domáha, t. j. odvolací návrh (zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie). Neuvádzalo však bližšiu špecifikáciu obsahovej konkretizácie odvolacích dôvodov, ale len označenie „podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, h/ CSP“ a to bez označenia, že aj podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP. Keďže z ustanovenia § 373 ods. 3 CSP jednoznačne vyplýva, že súd nevyzýva na doplnenie odvolacích dôvodov, nebolo povinnosťou súdu prvej inštancie vyzývať odvolateľa, aby doplnil jeho odvolanie o špecifikáciu odvolacích dôvodov tak, ako správne uzavrel aj odvolací súd.

22. Ustanovenie § 365 ods. 3 CSP umožňuje odvolateľovi meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie len do uplynutia odvolacej lehoty a podaním doručeným súdu prvej inštancie 4. januára 2017, t. j. po uplynutí odvolacej lehoty, však žalovaný konkretizoval vadu, ktorá zodpovedá ustanoveniu § 365 ods. 1 písm. a/ CSP. Teda týmto podaním menil dôvody odvolania, lebo obsahovo nešpecifikoval odvolacie dôvody, ktoré v odvolaní výslovne označil ustanovením zákona - podľa § 365 ods. 1 písm. b/, c/, d/, e/, f/, h/ CSP - ale špecifikoval odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP v odvolaní neoznačený. Preto odvolací súd správne rozhodol, ak odvolanie žalovaného odmietol.

23. Pre úplnosť dovolací súd uvádza, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal aj s tvrdením žalovaného vo vzťahu k rozhodnutiu, na ktoré poukazoval a ktoré malo tvoriť prekážku rozsúdenej veci (res iudicata). Pokiaľ ide o jeho tvrdenie, že o poslednom pojednávaní nevedel, z obsahu spisu vyplýva, že na pojednávanie, na ktorom súd prvej inštancie rozhodol vo veci samej, t. j. na pojednávanie 19. septembra 2016 bolo doručené predvolanie právneho zástupcovi 28. apríla 2016 (doručenka č. I. 113 p. v. spisu). Podľa § 111 ods. 1 CSP údaje v doručke sa považujú za pravdivé, ak nie je preukázaný opak. Doručka je verejnou listinou.

24. Vzhľadom však na uvedené odmietnutím odvolania nedošlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces. Preto dovolací súd jeho dovolanie odmietol (§ 447 písm. c/ CSP).

25. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.